

CYFARFOD	Pwyllgor Craffu Cymunedau
DYDDIAD	22 Ionawr 2026
TEITL	Teithio Llesol
RHESWM DROS GRAFFU	Cynllun y Cyngor 2023-28 - Gwynedd Werdd
AWDUR	Gerwyn Jones, Pennaeth Cynorthwyol Adran Amgylchedd
AELOD CABINET	Cynghorydd Craig ab Iago

1.0 Pam fod angen ei graffu?

Mae'r prosiect blaenoriaeth yma yn golygu gwella llwybrau cerdded a beicio presennol y sir, a chyflwyno llwybrau teithio llesol o'r newydd er mwyn hwyluso mwy o gerdded a beicio yn ein cymunedau.

Derbyniwyd cais gan Bwyllgor Ardal Dwyfor i graffu'r maes. Nodwyd yr angen i dderbyn arian refeniw er mwyn eu cynnal mewn cyflwr diogel ac addas yn dilyn eu datblygu. Daethpwyd i'r casgliad yng nghyfarfod anffurfiol y Pwyllgor hwn ar 7 Hydref 2024 i'w ystyried fel eitem posib i'w graffu yn ystod 2025/26.

2.0 Beth yn union sydd angen ei graffu?

2.1. Cynnydd y prosiect

Mae prosiectau teithio llesol yn cael eu datblygu a gwireddu ar sail barhaus. Mae cyfres o gynlluniau teithio llesol wedi eu cwblhau yn y blynyddoedd diweddar neu yn y broses o gael eu cyflwyno dan arweiniad swyddogion yr Adran Amgylchedd. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Ysgol Treferthyr, Criccieth – creu llwybr cerdded a beicio newydd i'r ysgol sy'n cynnwys cyflwyno croesfan o flaen yr ysgol a gosod lloches beics.
- Ysgol Rhostryfan – creu ramp a thacluso'r maes parcio i greu mynediad cefn, diogel i blant a rhieni.
- Ysgol Y Garnedd, Bangor – gosod llochesi beics a sgwteri yn yr ysgol.
- Ffordd Penrhos, Bangor – gwaith adeiladu llwybr aml ddefnydd a chroesfannau ar hyd ffordd Penrhos yn parhau.
- Llochesi Beics yn Ysgol Cymerau, Pwllheli.
- Ysgol Godre'r Berwyn, Bala – gwelliannau i lwybrau cerdded a seiclo.
- Llwybr Teithio Llesol Chwilog – Afonwen (Gwedd 1).
- Gwelliannau i Lôn Las Ogwen.
- Ysgol Foel Gron, Mynytho – cynllun Llwybrau Diogel Mewn Cymunedau.

Yn ychwanegol i rain mae'r cynlluniau teithio llesol canlynol wedi eu cyflawni gan rhanddeiliaid eraill:

- Llwybr aml ddefnydd rhwng Zip World a Blaenau Ffestiniog.
- Llwybr aml ddefnydd fel rhan o Gynllun Atal Llifogydd Hiracl.

- Llwybr aml ddefnydd at archfarchnad Aldi, Pwllheli.
- Llwybr aml ddefnydd A55 Abergwyngregyn i Dal y Bont

2.2 Sut mae cynlluniau yn cael eu blaenoriaethu?

Mae gwireddu cynlluniau teithio llesol sylweddol wedi bod yn ddibynol i raddau helaeth ar sicrhau cefnogaeth ariannol trwy Lywodraeth Cymru a/neu Drafnidiaeth Cymru. Gyda hynny, mae'r cynlluniau i'w datblygu wedi eu blaenoriaethu ar sail pa mor gryf y maent yn cyfarch a chyrraedd y meini prawf sydd wedi eu gosod gan Lywodraeth Cymru.

Yn symud ymlaen o 2026/27 fe fydd hyn yn cael ei wneud fel rhan o ddatblygu a chyflawni Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru (CTRh) 2025-30 a'r Cynllun Gweithredu cysylltiedig.

2.3 Pa gynlluniau sy'n cael eu datblygu?

Yn ogystal â'r cynlluniau a nodwyd eisoes uchod (2.1), mae gwaith datblygol yn mynd rhagddo ar y cynlluniau teithio llesol canlynol:

Tymor Byr

- Cob Crwn Porthmadog
- Tywyn i Aberdyfi
- Chwilog i Afonwen (Gwedd 2)
- Ffordd Penrhos, Bangor (Gwedd 4)
- Ysgol Maenofferen a Ffordd Glyndŵr
- Llanystumdwy i Gricieth
- Parhau gyda chynllun Llanbedr mewn ymgais i ddatrys problemau trafndiaeth yr ardal sydd yn cynnwys gwella opsiynau teithiol llesol

Tymor Canolig

- Llanrug i Gaernarfon
- Bethel i Gaernarfon
- Y Ffor i Bwllheli

Tymor Hir

- Pistyll i Nefyn
- Caeathro i Caernarfon

Parhaus

- Seilwaith newydd mewn cymunedau
- Llochesi beics mewn ysgolion
- Gwelliannau i llwybrau teithio llesol presennol (i gynnwys Lonydd Las)

Mae cynlluniau pellach wedi ei gynnwys yn Cynllun Gweithredu y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol.

2.4 Beth yw'r bwriad ar gyfer y dyfodol?

Mae'r canlynol yn crynhoi'r bwriad ar gyfer y dyfodol:

- Parhau i uchafu'r cyfleoedd sydd ar gael i gyflawni prosiectau teithio llesol drwy ddatblygu a chyflwyno cynlluniau cryf a gwydn sydd yn cyfarch disgwyliadau a dyheadau strategol a'r criteria perthnasol (gweler y rhestr uchod - 2.3). Mae hyn yn

cynnwys cael rhaglen o gynlluniau sydd ar wahanol lefelau o ddatblygiad ac aeddfedrwydd. Y bwriad yw cael cydbwysedd rhesymol a theg o ran lleoliadau, natur a math y prosiectau ar draws Gwynedd.

- Parhau yn yr ymdrechion i gael dylanwad ar yr her hanesyddol fod arian cyfalaf ar gael i ddatblygu ac adeiladu isadeiledd newydd ond ddim yr arian refeniw parhaus sydd ei angen i gynnal a chadw hynny.
- Lansio pecyn fydd yn cefnogi ac arfogi ysgolion i hyrwyddo ac annog defnydd dulliau teithio llesol i ac o'r ysgol. Fe fydd hyn yn helpu i sefydlu ymarferion iachus a chadarnhaol gydol oes ac yn ddatrasiad ymarferol i'r problemau a brofwyd yng nghyffiniau ysgolion yn ystod cyfnodau brig y bore a phnawn.
- Edrych i ddylanwadu yn gadarnhaol ar ddulliau teithio staff y Cyngor ar gyfer cymudo a theithiau ar gyfer gwaith/busnes fel rhan o waith y Gweithgor Teithio Llesol.
- Cydweithio gyda'r partneriaid eraill sydd yn aelodau o'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus i hwyluso, hyrwyddo ac annog dulliau teithio llesol fel modd o gael mynediad i wasanaethau gan gynnwys iechyd. Esiampl amlwg o hyn yw yn ardal Penrhos, Bangor ble mae buddsoddiad sylweddol wedi bod yn gwella'r seilwaith. Y bwriad nawr yw gweld fod hyn yn cael dylanwad cadarnhaol ar ddulliau teithio yn yr ardal lle mae tagfeydd traffig a phroblemau parcio ar safle Ysbyty Gwynedd ynghyd a'r ardal leol.

2.5 Sut mae modd sicrhau bod y llwybrau cerdded a beicio mewn cyflwr diogel ac addas?

Mae'r mwyafrif o'r seilwaith sydd yn cael ei adeiladu/osod dan faner llwybrau teithio llesol yn cael ei fabwysiadu fel rhan o'r briffordd. Gyda hyn mae'n ddarostyngedig i'r trefniadau arolwg ac adfer perthnasol yn unol â'i statws yn y Cynllun Cynnal a Chadw Asedau Prifffordd. Does dim arian refeniw ychwanegol ar gyfer cynnal a chadw pan mae'r ased yn cael ei ehangu drwy gynlluniau cyfalaf teithio llesol.

Ar hyn o bryd does dim rhaglen, system nac adnodd penodol ar gyfer cyfarch a chyflawni hyn ar Lonydd Las. Rydym yn gweithio ar y mwyafrif ar sail adweithiol pan fod materion yn cael ei adnabod gan swyddogion y Cyngor ac wedi derbyn adroddiadau wrth rhanddeiliaid all gynnwys gwleidyddion ar bob lefel a'r cyhoedd. Mae bid fewnol wedi ei baratoi a'i gyflwyno ar gyfer hyn ar gyfer 2026/27.

3.0 Cwestiynau Ychwanegol

3.1 Oes modd darparu map yn dangos y llwybrau teithio llesol presennol?

Mapiau Teithio Llesol Gwynedd

Mae'r Adran wedi bod yn gweithio ar gyflwyno newidiadau i fapiau Teithio Llesol Gwynedd ers 2021. Yn 2021, ymgynghorwyd gyda thrigolion Gwynedd i weld pa gynlluniau teithio llesol roedd aelodau o'r cyhoedd yn dymuno gweld o fewn eu cymunedau.

Derbyniwyd dros 2,000 o ymatebion i'r ymgynghoriad. Yn 2022, cynhaliwyd ymgynghoriad pellach ar y rhwydwaith arfaethedig ac yna cyflwynwyd ein mapiau Teithio Llesol i'r Llywodraeth ym mis Medi 2022.

Yn ôl ein mapiau, mae yna oddeutu 120km o lwybrau aml ddefnydd eisoes wedi eu sefydlu yn y Sir, ac i gwblhau'r rhwydwaith rydym yn edrych i ddatblygu dros 200 o lwybrau cerdded a beicio newydd yn ogystal ag uwchraddio rhai llwybrau presennol.

Mae modd gweld haenen o'r trywydd ar Map Gwynedd.

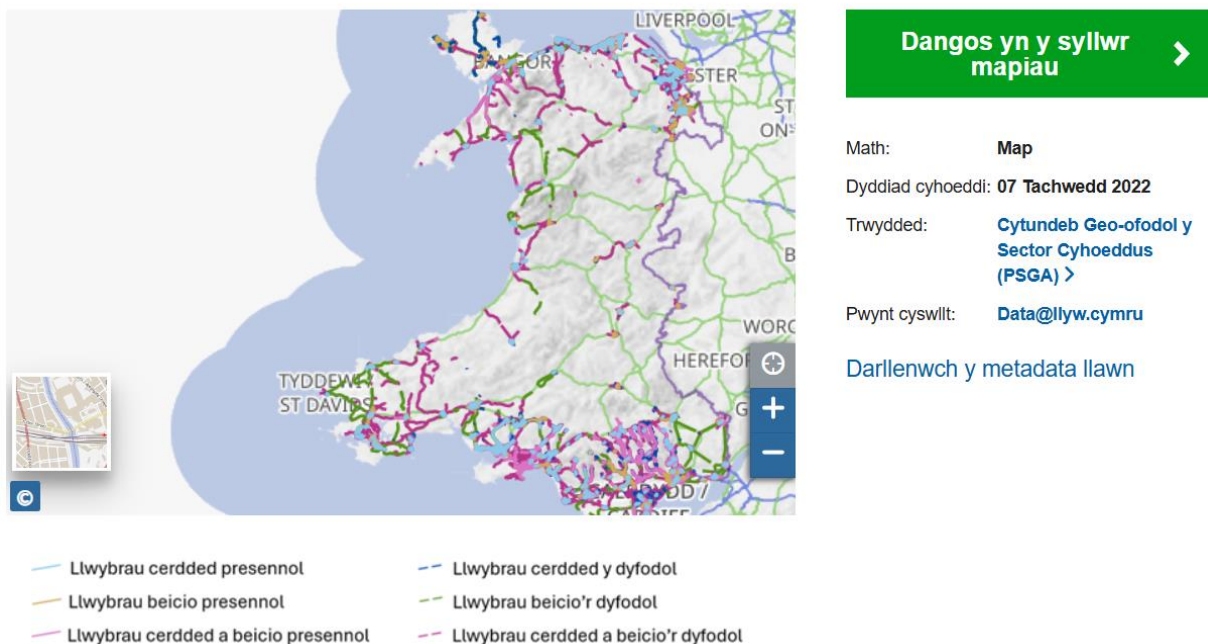
Mapiau Teithio Llesol

Mae mapiau teithio llesol cynhwysfawr ar draws Cymru i'w gweld ar y wefan MapData Cymru.

[Mapiau Rhwydwaith Teithio Llesol | MapDataCymru](#)

Mae'r canlynol yn sgrin lun o'r ddarpariaeth. Mae modd edrych mewn a gweld fwy o fanylder lleol ar y wefan.

Mapiau Rhwydwaith Teithio Llesol

Gan fod y rhwydwaith yn datblygu ac ehangu yn gyson nid yw'r rhwydwaith teithio llesol llawn yn un mae modd hawdd darparu fersiynau cynhwysfawr papur ohonynt oherwydd eu bod yn newid yn barhaus.

Mapiau Lonydd Las

Mae gwybodaeth am y lonydd glas canlynol

- Lôn Las Ogwen
- Lôn Las Menai
- Lôn Las Peris
- Lôn Gwyrfa
- Lôn Eifion
- Llwybr Trawsfynydd
- Llwybr Mawddach

i gynnwys mapiau i'w chwilio drwy'r gwefan canlynol:

[Lonydd Glas Gwynedd | Eryri](#)

Mae map Lôn Eifion yn cael ei ddarparu fel esiampl isod.

Pecyn Gwybodaeth Trafnidiaeth i Ysgolion Gwynedd

Fel rhan o gynllun peilot ehangach mae mapiau teithio llesol yn cael eu datblygu ar hyn o bryd ar gyfer:

- Ysgol Y Garnedd, Bangor
- Ysgol Treferyth, Cricieth
- Ysgol Godre'r Berwyn, Bala.

Yn y dyfodol, bydd mapiau yn cael eu darparu i ysgolion lle'r ydym yn gosod isadeiledd newydd yn eu hardaloedd. Bydd hefyd yn fwriad creu pecyn gwybodaeth, i gynnwys mapiau, ar gyfer cynlluniau sydd wedi eu cyflawni yn y blynyddoedd diweddar. Fe fydd y sgôp i gyflawni hyn yn ddibynnol ar argaeledd adnoddau. Mae hyn yng nghyd-destun mae ffurfio rhan o ddyletswyddau ehangach ond dau swyddog yw datblygu a chyflawni'r mwyafrif llethol o'r gwaith yn y maes yma.

3.2 Pa gynlluniau sydd ar y gweill?

Gweler ymateb i gwestiwn 2.3 uchod a 3.5 isod.

3.3 A yw'r adran wedi gwneud cais am refeniw i Lywodraeth Cymru ar gyfer cynnal a chadw'r llwybrau hyn? Os oes cais wedi ei wneud, pryd y disgwylir derbyn ymateb a faint o arian gofynnwyd amdano?

Does dim ffrwd benodol i wneud cais ar gyfer cynnal a chadw'r seilwaith teithio llesol, gan gynnwys Lonydd Las, wrth Lywodraeth Cymru.

Unwaith yn ei lle mae'r cynnal a chadw yn fater i ystyriaeth a blaenoriaethu gan awdurdodau lleol.

3.4 A oes asesiad risg wedi cael ei baratoi ar gyfer sefyllfa ble nad oes arian ar gyfer cynnal a chadw yn cael ei dderbyn gan Llywodraeth Cymru?

Nid oes asesiad risg penodol wedi ei gwblhau.

Nid oes arian penodol yn cael ei ddarparu ar gyfer cynnal a chadw. Mae hyn yn wendid cenedlaethol yn y trefniadau presennol ble mae arian cyfalaf ar gael i ddarparu a gwella isadeiledd ond ddim arian referniw ychwanegol ar gyfer y cynnal a chadw parhaus. Er bod hyn yn achos pryder mae'r dyhead i barhau gydag adeiladu a gosod y fath yma o isadeiledd i weld yn gryf o safbwynt rhanddeiliaid.

Mae hyn yn fater sydd wedi, ac yn parhau, i gael ei godi gyda Llywodraeth Cymru.

Yn dilyn stormydd sydd eisoes wedi ei brofi'r gaeaf yma mae swyddogion yn chwilio am ffyrdd o ariannu gwaith adfer i ddifrod ar Lôn Eifion rhwng Penygroes a chroesfan Inigo Jones ger Groeslon.

3.5 A yw'r adran yn cyflwyno ceisiadau ar gyfer grantiau o fewn y maes hwn?

Yn hanesyddol rydym wedi datblygu cynlluniau a cheisiadau gyda'r bwriad o ennill arian o raglenni blynyddol Grant Trafnidiaeth Llywodraeth Cymru. Roedd y rhain yn cynnwys:

- Cronfa Teithio Llesol, Cronfa Trafnidiaeth Leol
- Llwybrau Diogel Mewn Cymunedau

Mae crynodeb o'r sefyllfa ar gyfer 2025/26 wedi ei ddarparu yn y Tabl isod.

Grant	Prosiect	£
Cronfa Teithio Llesol		
	Cronfa Craidd • Afonwen i Olchdy Afonwen • Tywyn i Aberdyfi • Llanrug i Gaernarfon • Llanystumdwy i Gricieth • Parcio beics Angen gwybodaeth bellach*: • Pwllheli to Y Ffor • Man Waith	500,000
	Penrhos/Ffordd Penchwintan Gwedd 3	1,400,000
		1,900,000
Llwybrau Diogel yn y Gymuned		
	Ysgol Foel Gron, Mynytho	160,000
		160,000

*Bydd cyswllt pellach mewn perthynas â'r prosiectau y ceisiwyd rhagor o wybodaeth amdanynt er mwyn sicrhau y gellir sicrhau a defnyddio'r uchafswm o £500,000 o Gyllid Teithio Llesol 'Craidd' yn llawn.

Ar gyfer 2026/27 mae'r broses yma yn newid gan fydd cynlluniau yn cael eu hariannu ar sail Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru a drwy'r Cyd-bwyllgor Corfforedig Rhanbarthol.

3.6 Oes gan gynghorau tref a chymuned gyfrifoldeb i gynnal a chadw'r llwybrau teithio llesol?

Ar y cyfryw mae cyfrifoldeb cynnal a chadw'r llwybrau teithio llesol yn eistedd gyda'r Cyngor Sir. Mae yna rhai eithriadau ble mae cymunedau wedi datblygu a chyflawni llwybrau ei hunain neu ble mae Parc Cenedlaethol Eryri yn gyfrifol.

Mae angen gwahaniaethu rhwng y llwybrau teithio llesol, Lonydd Las a hawliau tramwy cyhoeddus gan fod y trefniadau a chyfrifoldebau dros gynnal a chadw'r rhain yn wahanol. Mae trefniadau yn amrywio mewn gwahanol leoliadau a sefyllfaoedd a ma' nifer o ffactorau yn dylanwadu ar hyn.

Mae rhai Cynghorau Cymuned a /neu aelodau o'r cymunedau lleol yn ymgymryd â pheth gwaith cynnal a chadw. All hyn gynnwys symud rhwystrau (e.e. brigau man) neu gasglu sbwriel. Mae hyn yn aml ddigwydd ar sail organig anffurfiol wrth i bobl ddefnyddio'r llwybrau yn ogystal â digwyddiadau mwy ffurfiol neu wedi ei trefni.

3.7 Pa gynlluniau sydd ar y gweill ar gyfer ardal Dwyfor?

Mae'r cynlluniau ar y trywydd canlynol ar waith a/neu gyda gwaith datblygol yn mynd rhagddo yn Nwyfor:

- Afonwen i Chwillog
- Ysgol Foel Gron, Mynytho
- Cob Crwn, Porthmadog
- Llanystumdwy i Gricieth
- Pwllheli i Y Ffor

Y bwriad yw cyflawni'r rhain yn y tymor byr/canolig gyda Pistyll i Nefyn yn yr hir dymor.

Mae rhestr gynhwysfawr o'r holl gynlluniau wedi ei gynnwys yng Nghynllun Gweithredu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru.

3.8 Pa waith ymgysylltu sydd yn cael ei wneud gyda defnyddwyr y llwybrau er mwyn derbyn adborth?

Rydym yn derbyn adborth wrth rhanddeiliaid ar sail barhaus. Mae hyn yn cael ei ddefnyddio i ddylanwadu ar flaenoriaethau a chynlluniau a gwelliannau ar gyfer y dyfodol.

Fel nodir yn yr ateb i gwestiwn **3.1** fe fu ymgysylltu ac ymgynghori sylweddol wrth ddatblygu'r mapiau Teithio Llesol. Fel nodir nes blaen yn yr adroddiad yma (**6.**), fe fu ymgynghori cyffredinol wrth ddatblygu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru yn ystod 2025.

Mae gwaith ymgynghori ac ymgysylltu yn rhan greiddiol o ddatblygiad cynlluniau penodol.

4. Crynodeb a'r Materion Allweddol

4.1 Galw, Dyhead a Disgwyliad

Yn anffodus mae'r galw, dyhead a disgwyliad am welliannau i seilwaith teithio llesol yn bell iawn tu hwnt i'r cyllid sydd ar gael i'w cyflawni. Amcangyfrifir, ar sail y cynlluniau sydd eisoes wedi cael eu hadnabod yn dilyn ymgysylltu cyhoeddus a'r grantiau blynyddol a ddyrannir yn bresennol y byddai, erbyn hyn, yn cymryd dros 250 mlynedd i gyflawni'r cynlluniau teithio llesol yng Ngwynedd!

4.2 Cynnal a Chadw

Mae'r diffyg arian refeniw parhaus ar gyfer cynnal a chadw'r isadeiledd unwaith yn ei le yn gonsyrn mawr a chynyddol. Mae hyn o ystyried fod sgil effaith cyfnodau mwy anwadal, eithriadol ac aml o dywydd garw yn achosi difrod sylweddol a chostus iawn i'w hadfer.

Mae hyn yn ymestyn a chynnwys lefelau cynnal a chadw o safbwynt torri gwair/tyfiant a sgubo a disgwyliadau ynglŷn â hyn. Mae hyn yn ei dro yn medru dylanwadu ar ddefnydd llwybrau.

4.3 Blaenoriaethau

Er y gwariant sylweddol sydd wedi bod, yn anffodus, nid yw hyn i weld wedi cael dylanwad sylweddol a pharhaus ar y dulliau teithio mae pobl yn dewis ar gyfer ei siwrneiau bob dydd gan gynnwys i fynychu'r ysgol, gwaith a mynediad i wasanaethau.

Mae hyn yn anochel yn codi cwestiynau o safbwynt ad-daliad ar fuddsoddiad a gwerth am arian sydd yn ei dro yn medru dylanwadu ar a newid blaenoriaethau gwariant cyhoeddus mewn hinsawdd ariannol hynod heriol. Mae nifer gynyddol ymddengys yn teimlo dylid fod fwy o ffocws a gwariant fod ar wella, cynnal a chadw ffyrdd yn gyffredinol yn hytrach na seilwaith teithio llesol yn benodol.

5. Cefndir / Cyd-destun

5.1 Cyflwyniad

Mae'r term teithio llesol yn cael ei ddefnyddio yn gyffredinol ac yn ei ffurf ehangaf i gyfeirio at deithio mewn dulliau yn hytrach na'r car gydag ond un person ynddo. Yn y cyd-destun yma rydym yn ystyried teithio llesol i olygu llwybrau sydd yn galluogi cerdded, seiclo ac erbyn hyn olwyno.

Mae teithio llesol yn anelu i sicrhau fod cerdded, beicio ac olwyno, yn dod yn ddewis arferol ar gyfer teithiau bob dydd, gan helpu i wella iechyd personol, ansawdd aer a gwneud cymunedau yn fwy dymunol i fyw a gweithio ynddynt. Gwelir hyn fel ffordd ymarferol o ymateb i broblemau fel tagfeydd traffig a rhai yn ymwneud â pharcio.

Yn hanesyddol, fe fydd y cynlluniau sydd wedi ei gweithredu i ddarparu ac adeiladu'r fath isadeiledd fel arfer wedi ei ariannu drwy grantiau 'Teithio Llesol' a 'Llwybrau Diogel Mewn Cymunedau' Llywodraeth Cymru.

Yn ychwanegol i'r isadeiledd sydd wedi ei osod drwy gynlluniau Teithio Llesol a Llwybrau Diogel Mewn Cymunedau, yng Ngwynedd, mae gennym ni rwydwaith o Lonydd Las fel nodir yn **3.1**.

Mae'r Lonydd Glas canlynol hefyd wedi'u dynodi fel llwybrau teithio llesol gan eu bod yn cysylltu cymunedau:

- Lôn Las Ogwen - Bangor - Glasinfryn - Tregarth - Bethesda
- Lôn Las Menai - Caernarfon - Y Felinheli
- Lôn Eifion - Caernarfon - Groeslon - Penygroes - Bryncir

5.2 Cyswllt gyda Chynllun y Cyngor 2023-28

Mae Cyngor Gwynedd wedi datgan argyfwng hinsawdd, a'n nod yw bod yn gyngor carbon sero net ac ecolegol gadarnhaol erbyn 2030. Gyda hyn, mae Teithio Llesol yn brosiect sydd wedi ei adnabod fel rhan un o brosiectau Gwynedd Werdd, Cynllun y Cyngor 2023-28.

Ein huchelgais, o safbwynt teithio llesol yw sicrhau rhwydwaith rhagorol o lwybrau i drigolion gael y dewis o deithio llesol i'w man gwaith, addysg neu hamdden.

Mae teithio llesol yn anelu i sicrhau fod cerdded a beicio yn dod y dewis arferol ar gyfer teithiau bob dydd, er mwyn gwella iechyd personol, ansawdd yr aer ac yn gwneud lleoedd yn fwy dymunol i fyw a gweithio ynddynt.

Byddwn yn gwella llwybrau cerdded a beicio presennol y sir, a chyflwyno llwybrau teithio llesol o'r newydd er mwyn hwyluso mwy o gerdded a beicio yn ein cymunedau.

5.3 Ystyriaethau Ffordd Gwynedd

Mae materion teithio llesol yn cyffwrdd yn uniongyrchol ac anuniongyrchol ar nifer o'r egwyddorion sydd yn tanategu Ffordd Gwynedd.

Mae darparu isadeiledd sydd yn annog, hyrwyddo a hwyluso teithio llesol yn medru cael budd mawr o safbwynt:

- iechyd cyhoeddus (meddyliol a ffisegol) a lleihau gordewdra a chyflyrau eraill
- ymateb yn gadarnhaol i newid hinsawdd
- lleihau problemau yn gysylltiedig â thagfeydd traffig a pharcio
- lleihau ymdeimlad o unigrwydd a gymdeithasol
- lleihau costau teithio

Mae'r rhain i gyd yn medru cael dylanwad cadarnhaol ar brofiad byw cymunedau a thrigolion Gwynedd.

Mae'r canlynol yn adlewyrchu sylwadau'r swyddogion sydd yn gweithio ar gynlluniau swyddogion teithio llesol:

"Mae'r gwaith yr ydym yn ei gyflawni yn gwireddu'n ymarferol uchelgais ac amcanion sydd wedi ei nodi mewn amryw o strategaethau. Mae hwyluso a hyrwyddo dulliau llesol o deithio yn fuddiol i'n cymunedau mewn sawl ffordd ac mae'n braf medru chwarae rhan yn datblygu a gweithredu prosiectau sy'n cael ei croesawi ar draws Gwynedd".

"Dwi wrth fy modd yn gweithio ar brosiectau sydd yn galluogi'r gymuned i deithio o ddydd i ddydd ar droed neu feic/sgwter, sydd o ganlyniad yn helpu'r amgylchedd a chadw'r trigolion yn iach. Er hyn, mae'n her i gyflawni'r gwaith mewn amserlen gyfyng, fel rhan o dîm mor fychain ac wrth gael gymaint o wrthwynebiad gan fodurwyr".

5.4 Y cyd-destun deddfwriaethol Deddf Teithio Llesol (Cymru) 2013

Mae'r [Deddf Teithio Llesol \(Cymru\) 2013](#) ('y Ddeddf') yn gwneud darpariaeth—

- ar gyfer mapiau a gymeradwyir o lwybrau teithio llesol presennol a'r cyfleusterau cysylltiedig mewn ardal awdurdod lleol,
- ar gyfer mapiau rhwydwaith integredig a gymeradwyir o'r llwybrau teithio llesol newydd a gwell a'r cyfleusterau cysylltiedig y mae eu hangen i greu rhwydweithiau integredig o lwybrau teithio llesol a chyfleusterau cysylltiedig mewn ardal awdurdod lleol,
- sy'n ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol roi sylw i fapiau rhwydwaith integredig wrth lunio polisiau trafnidiaeth ac i sicrhau bod llwybrau teithio llesol a chyfleusterau cysylltiedig newydd a gwell,
- sy'n ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru adrodd ar deithio llesol yng Nghymru,
- sy'n ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru ac awdurdodau lleol, wrth gyflawni swyddogaethau o dan [Ddeddf Priffyrdd 1980](#), gymryd camau rhesymol i wella'r ddarpariaeth a wneir ar gyfer cerddwyr a beicwyr a rhoi sylw i anghenion cerddwyr a beicwyr wrth arfer swyddogaethau penodol eraill, ac
- sy'n ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru ac awdurdodau lleol arfer eu swyddogaethau o dan y Ddeddf er mwyn hyrwyddo teithiau teithio llesol a sicrhau llwybrau teithio llesol a chyfleusterau cysylltiedig newydd a gwell.

5.5 Opsiynau posib ar gyfer y dyfodol

Mae'n opsiwn i weithio yn ymarferol gadarnhaol gyda chymunedau. Gall hyn olygu cymunedau yn dod a chynlluniau ei hunain ymlaen ac yn edrych ar ffyrdd amgen o ddatblygu, darparu a chynnal a chadw'r rhain.

Er mwyn sicrhau grantiau yn y maes mae gofyn am safonau uchel sydd yn cael ei adlewyrchu mewn costau uchel. Mae'n bosib mewn rhai senarios y byddai isadeiledd o safon is/llai yn hollol resymol, ymarferol, derbyniol a defnyddiol a medru ei gyflawni am ffracsiwn o'r gost.

5.6 Risgiau

Mae amryw o risgiau yn gysylltiedig â'r maes gwaith yma sydd yn cynnwys:

- Gwariant cyfalaf ar ddarparu isadeiledd newydd ond ddim refeniw i'w gynnal a chadw. Mae'n ased sylweddol sydd yn parhau i ehangu wrth i gynlluniau newydd gael ei chyflawni. Mae amryw o risgiau yn berthnasol a hyn sydd yn cynnwys hawliadau am ddifrod ac anafiadau yn deillio o systemau cynnal a chadw annigonol.
- Fod y niferoedd sydd yn defnyddio'r ddarpariaeth ddim yn ddigonol ac adlewyrchu digon o newid mewn modd teithio i ffwrdd o'r car. Hyn yn uchelgais strategol o safbwynt materion newid hinsawdd, iechyd cyhoeddus (meddylio a ffisegol) ond hefyd ar faterion ymarferol fel tagfeydd traffig a phroblemau parcio yn enwedig yn ganol pentrefi/trefi, cyffiniau ysgolion, ysbytai ayyb. Sector cyhoeddus yn colli crediniaeth a chefnogaeth y cyhoedd yn sgil hyn.
- Blaenoriaethau cyhoeddus a gwleidyddol yn newid. Rhai yn teimlo fod angen mwy o fuddsoddiad yn gwella a chynnal a chadw priffyrdd yn hytrach na darpariaeth teithio lesol.

- Fod rhaid cau Lonydd Las os nad ydynt wedi ei tybio yn ddiogel i'w defnyddio a fydd yn amddifadu'r cyhoedd o'i defnydd.

5.7 Sefyllfa gyllidol y maes

Mae'n debygol mai'r prif fecanwaith i gyflawni prosiectau sydd wedi ei cychwyn a/neu newydd yn y maes dros y cyfnod 2025-30 fydd drwy Gynllun Gweithredu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol. Bydd lefel y ddarpariaeth a buddsoddiad yn adlewyrchiad o'r cyllid drwy'r ffynhonnell yma bydd modd ei ennill/sicrhau.

Mae'r tablau yn **Atodiad 1** yn dangos y sefyllfa bresennol yn ôl dyraniadau'r Awdurdodau Lleol yng Ngogledd Cymru gan roi cymhariaeth o hyn gyda'r dyraniadau hanesyddol er gwybodaeth a chyd-destun.

O'r cyfanswm o £5,700,000 sydd wedi ei ddyrannu i Wynedd ar gyfer 2026/27 mae £2,440,000 wedi ei neilltuo ar gyfer cynlluniau teithio llesol. Mae hyn o'i gymharu gyda £2,060,000 yn 2025/26.

Dyma sut mae cyllid 2026/27 wedi ei ddyrannu:

Cynllun	£
Ffordd Penrhos, Bangor	650,000
Cob Crwn Porthmadog	150,000
Chwilog i Afonwen Gwedd 2	900,000
Arian craidd Teithio Llesol	500,000
Ysgol Maenofferen, Blaenau Ffestiniog	240,000
	2,440,000

Fe fydd gwaith nawr yn mynd rhagddo i raglenni defnydd y £500,000 arian craidd Teithio Llesol ar gyfer 2026/27.

Yn anochel gyda chynlluniau o'r math yma mae eu datblygiad yn cael ei fonitro ar sail barhaus ac mae hyn yn cynnwys o safbwynt cyllidol. Gyda hyn mae'n bosib fydd y rhaglenni a gwariant yn newid dros amser. Mae swyddogion mewn cyswllt parhaus gyda chymheiriaid yn Nhrafnidiaeth Cymru a Llywodraeth Cymru i fonitro a rheoli hyn.

5.8 Arfer da yn y maes

Mae'r canlynol yn esiamplau o gynlluniau yng Ngwynedd sydd wedi bod yn destun astudiaethau achos ar y sail y tybir i fod yn adlewyrchu ymarfer da.

5.8.1 Ysgol Rhostryfan – Astudiaeth Achos gan Sustrans

Llywodraeth Cymru yn cynnig i Sustrans ein cais Llwybrau Diogel mewn Cymunedau fel enghraifft dda o gydweithio gyda Sustrans:

“Mae Sustrans yn edrych ar sut mae cynlluniau teithio llesol ysgolion yn cefnogi ceisiadau SRIC.....roeddem o'r farn bod eich cais Ysgol Rhostryfan yn enghraifft wych o ble roedd gan yr ysgol gynllun, roedd yr ysgol yn amlwg wedi'i ymgysylltu â'r broses ac roedd llais y disgyblion wedi bwydo i mewn i'r cais, ac felly wedi ei gryfhau.” (Llywodraeth Cymru)

Yr astudiaeth achos ar wefan Sustrans:

[Resources for your active travel school plan - Walk Wheel Cycle Trust](#) - [Download the case study: Active Journeys case-study_active-journeys.pdf](#)
[astudiaeth-achos_teithiau-llesol.pdf](#)

5.8.2 Ysgol Cymerau, Pwllheli - Astudiaeth achos gan Drafnidiaeth Cymru

Gosod llochesi i 30 beic a 20 sgwter yn yr ysgol:

[Lle diogel i feiciau yn yr ysgol | Trafnidiaeth Cymru](#)
[A safe place for bikes at school | Transport for Wales](#)

5.8.3 Ysgol Treforthyr, Criccieth - astudiaeth achos gan Lywodraeth Cymru

"Rydym wedi derbyn cais brys am enghreifftiau o astudiaeth achos o gymorth Llywodraeth Cymru i brosiectau sy'n cefnogi'r economi wledig ac wedi meddwl tybed a allwn ddefnyddio cynllun SRIC Ysgol Treforthyr, Criccieth o 24-25" (Llywodraeth Cymru)

Yr Astudiaeth Achos gan Lywodraeth Cymru:

Mae'r lôn dawel a ddarperir gan Gyngor Gwynedd fel rhan o gynllun 2024–25 a ariennir gan SRIC ar gyfer Ysgol Treforthyr yng Nghriccieth, yn cynnig enghraifft wledig gymhellol o deithio hygyrch a chynaliadwy wedi'i gynllunio gyda phlant wrth ei galon. Roedd adleoli'r ysgol i gyrion y dref yn peri heriau i deithio llesol i ddechrau, ond roedd craffu cynnar ar y cynigion - drwy gydweithio rhwng tîm Teithio Llesol Llywodraeth Cymru, cydweithwyr Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu, yr awdurdod lleol, Trafnidiaeth Cymru, a gyda chefnogaeth Swyddog Teithiau Llesol yr Ymddiriedolaeth Beicio Olwynion Cerdde - yn galluogi datblygu taith gerdded bwrpasol, olwynion, a llwybr beicio sy'n cysylltu'r safle newydd ag ystâd breswyl fawr, llyfrgell Criccieth a'r stryd fawr. Un o nodweddion allweddol y cynllun oedd dynodi ffordd wledig leol fel lôn dawel, gyda mynediad i gerbydau modur wedi'i gyfyngu ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol i flaenoriaethu diogelwch ac annog teithio llesol.

Roedd gwelliannau seilwaith cyflenwol yn cynnwys croesfannau newydd, troedffyrdd ehangu, cyffyrdd cul, cyrbiau wedi'u gollwng, a lloches beiciau a rac sgwteri - pob elfen wedi'i gynllunio'n ofalus i gefnogi teithiau diogel a chynhwysol i blant a gwella hygyrchedd i bob defnyddiwr. Mae'r cynllun eisoes wedi derbyn adborth cadarnhaol ynglŷn â nifer y dysgwyr sy'n teithio'n weithredol i'r ysgol. Mae menter lôn dawel Cyngor Gwynedd yn dangos sut y gall cynllunio meddylgar, cydweithredu traws-sector, a dylunio cynhwysol gyflawni gwelliannau ystyrlon mewn trafnidiaeth wledig, gan osod meincnod ar gyfer seilwaith sy'n gyfeillgar i blant a theithio cynaliadwy mewn cymunedau llai trefol.

5.9 Datblygiadau Rhanbarthol a Chenedlaethol

Fel rhan o newid ehangach i weithio ar sail rhanbarthol fe fydd cynlluniau teithio llesol y dyfodol yn cael ei datblygu a gwiredi dan faner Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru a Chyd-bwyllgor Corfforedig Rhanbarthol.

Mae etholiadau Senedd Cymru yn ystod 2026, a gallai hynny olygu newid mewn ffocws a blaenoriaethau gwleidyddol, ac yn sgil hynny cyllidebau. Yn amlwg does dim modd

rhagolygu beth fydd dylanwad hyn yn gyffredinol a/neu mewn perthnasedd a'r maes gwaith yma ond byddwn yn monitro ac ymateb i'r sefyllfa mewn modd amserol.

5.10 Data perfformiad

Fel rhan o ofynion y ddeddf Teithio Llesol mae angen i awdurdodau lleol adrodd ar berfformiad i Lywodraeth Cymru.

Mae diweddariad cynhwysfawr o safbwynt data perfformiad wedi ei gyflwyno yn **Atodiad**

2. Mae hyn yn dangos y cynnydd sydd wedi bod a'r hyn sydd wedi ei gyflawni yn ystod y blynyddoedd diweddar.

5.11 Blaenoriaethau ar gyfer y dyfodol

Mae'r cynlluniau ar gyfer y dyfodol wedi ei nodi a blaenoriaethu yng Nghynllun Gweithredu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol. Mae angen nodi mai fframwaith yw'r Cynllun Gweithredu a bod nifer o ffactorau all ddylanwadu ar bryd/os yw cynlluniau penodol yn cael ei gyflawni. Mae'r ffactorau yma yn cynnwys argaeledd tir, sicrhau'r gyllideb a chost y cynllun mewn perthynas â lefel y gyllideb sydd ar gael.

Yn unol â nifer o wasanaethau eraill y Cyngor nid yw wastad yn bosib cwrdd â dyheadau a dymuniadau rhanddeiliaid. Mae hyn oherwydd diffyg capasiti ac adnoddau sydd yn cynnwys yr arian sydd ar gael i wireddu cynlluniau ag amser staff sydd ei angen i hwyluso a gwireddu prosiectau.

Rhagolygir pe bae argaeledd cyllid yn parhau yn debyg i'r hyn rydym wedi ei dderbyn yn y blynyddoedd diweddar yna fyddai'n cymryd dros 250 mlynedd i wireddi cynlluniau teithio llesol sydd eisoes wedi ei adnabod yng Ngwynedd.

Ta waeth yr heriau a cydnabod y rhwystredigaeth mae'r tîm bach iawn yn parhau i weithio'n galed er mwyn uchafu'r prosiectau y gellir ei cyflawni er budd cymunedau Gwynedd.

6. Ymgynghori

Fe fu prosesau ymgynghori yn gysylltiedig â datblygu:

- Y map rhwydwaith teithio llesol yng Ngwynedd
- Y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol

Roedd yr adborth yn amrywio o'r strategol ac egwyddorol i faterion a galwadau plwyfol a/neu leol iawn. Cafodd y wybodaeth yma ei fwydo a dylanwadu ar ddatblygiad y dogfennau a chynlluniau. Rhaid cydnabod wrth gwrs:

- na fydd modd ymateb yn gadarnhaol i bob sylwad neu gais
- fod rhaid blaenoriaethu
- ystyried lefel o degwch daearyddol ar draws y Sir a hefyd o safbwynt cymunedau gwledig/trefol
- tebygolrwydd fod cynllun yn cwrdd â'r criteria er mwyn bod yn llwyddiannus yn ennill/sicrhau'r cyllid i'w cyflawni

Yn ystod 2026 fe fydd proses ymgynghori pellach yn ennyn barn trigolion ar y llwybrau teithio llesol presennol yn ogystal â chynlluniau teithio llesol ar gyfer y dyfodol. Fydd hyn yn cael ei gynnwys fel rhan o adroddiad i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru erbyn Rhagfyr 2026.

7. Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

7.1 A ydych wedi cynnwys trigolion / defnyddwyr gwasanaeth? Os ddim, pryd a sut ydych yn bwriadu ymgynghori â nhw?

Mae trigolion yn ymgysylltu a'r Cyngor ar sail barhaus ar faterion yn ymwneud a'r maes yma.

Cafodd gwaith ymgynghori cyhoeddus ei ymgymryd wrth ddatblygu'r map teithio llesol a'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol.

Yn ystod 2026 fe fydd proses ymgynghori pellach yn ennyn barn trigolion ar y llwybrau teithio llesol presennol yn ogystal a cynlluniau teithio llesol ar gyfer y dyfodol. Fydd hyn yn cael ei gynnwys fel rhan o adroddiad i'w gyflwyno i Llywodraeth Cymru erbyn Rhagfyr 2026.

7.2 A ydych wedi ystyried cydweithio?

Mae'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol wedi ei ddatblygu gan Uchelgais Gogledd Cymru - fel Cyd-bwyllgor Corfforedig y rhanbarth, mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol arall Gogledd Cymru, Trafnidiaeth Cymru a Llywodraeth Cymru.

Cafodd y CTRh ei gymeradwyo gan Ken Skates AS, Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru, ar 28 Hydref 2025 a fydd y gwaith o gychwyn gweithredu'r cynlluniau yn cychwyn yn ystod 2026-27.

Rydym yn cyd-weithio yn agos ac ar sail barhaus gyda rhanddeiliaid yn cynnwys:

- Ymddiriedolaeth Cerdded, Seiclo ac Olwyno (Sustrans)
- Trafnidiaeth Cymru
- Llywodraeth Cymru
- Asiantaeth Cefnffyrdd
- Aelodau Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus
- Cyngorau Cymuned
- Adrannau arall y Cyngor
- Parc Cenedlaethol Eryri

7.3 Beth sydd wedi ei wneud neu bydd yn cael ei wneud i atal problemau rhag codi neu waethgu yn y dyfodol?

Rydym yn edrych i gyflawni cynlluniau yn unol â'r fframwaith sydd wedi ei osod yn y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol ac edrych am ffyrdd o sicrhau arian refeniw i gynnal a chadw yn ogystal ag arian cyfalaf i adeiladu a gosod seilwaith teithio llesol newydd.

7.4 Sut ydych wedi ystyried yr hirdymor a beth fydd anghenion pobl mewn blynyddoedd i ddod?

Mae darparu isadeiledd sydd yn galluogi a hwyluso dulliau amgen o deithio yn hytrach na'r car yn medru:

- Lliniaru effaith newid hinsawdd
- Gwellu iechyd y boblogaeth
- Sefydlu tueddiadau ac ymarferiad iach gydol bywyd
- Lliniaru problemau yn gysylltiedig â thagfeydd traffig a pharcio

7.5 Er mwyn sicrhau integreiddio, a ydych wedi ystyried yr effaith bosib ar gyrff cyhoeddus eraill?

Mae'r cynlluniau teithio llesol wedi ei ystyried a chynnwys fel rhan o'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol sydd wedi ei ddatblygu ar y cyd gyda 5 awdurdod lleol arall Gogledd Cymru.

Fe fu ymgysylltu ac ymgynghori estynedig yn gysylltiedig â hyn.

Fel rhan o ymrwymadau yn gysylltiedig â arwyddo'r Siarter Teithio Llesol mae'r Cyngor yn gweithio ar y cyd gyda phartneriaid eraill ar y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

8. Effaith ar Nodweddion Cydraddoldeb, y Gymraeg a'r Dyletswydd Economaidd Gymdeithasol

Mae hyn yn rhan o'r broses ymgynghori ac asesiad yn gysylltiedig â datblygu pob cynllun yn unigol.

9. Camau Nesaf

Y camau nesaf fydd:

1. Cyflawni'r cynlluniau yn unol â'r Cynllun Gweithredu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru.
2. Bod yn fyw i gyfleoedd i ennill a sicrhau cyllid o ffynonellau eraill fydd yn galluogi cyflawni prosiectau yn y maes.
3. Diweddarau rhanddeiliaid os/pan fod datblygiadau a neu newid i raglenni cyflawni.
4. Yn ystod 2026 ymgynghori ar y llwybrau teithio llesol presennol yn ogystal â chynlluniau teithio llesol ar gyfer y dyfodol a chyflwyno adroddiad i'r Llywodraeth erbyn Rhagfyr 2026.

10.0 Gwybodaeth Cefndir

1. Adroddiad i Cabinet Cyngor Gwynedd (11.03.2025) Eitem 9 tud. 47-80

Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol - Diweddariad

[\(Pecyn Cyhoeddus\) Rhaglen Dogfen for Y Cabinet, 11/03/2025 13:00](#)

2. Uchelgais Gogledd Cymru – Trafnidiaeth Strategol

[Uchelgais Gogledd Cymru | Trafnidiaeth Strategol](#)

2.1 Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru

[Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru](#)

2.2 Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru: Hawdd ei Ddeall

[Hawdd ei ddeall Ein cynllun ar gyfer trafndiaeth yng Ngogledd Cymru](#)

2.3 Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru: Cynllun Gweithredu

[regional-transport-delivery-plan-cymraeg-appendix-a-unredacted.pdf](#)

2.4 Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru: Arfarniad Llesiant Integredig Crynodeb Annhechnegol

[integrated-well-being-appraisal-non-technical-summary-cymraeg.pdf](#)

2.5 Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru: Cynllun Monitro ac Arfarni

[monitoring-evaluation-plan-cymraeg.pdf](#)

2.6 Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru: Adroddiad Ymgynghori

[consultation-report-cymraeg.pdf](#)

3. Deddf Teithio Llesol Cymru

[Deddf Teithio Llesol \(Cymru\) 2013 | Cyfraith Cymru](#)

4. Nabod Ni: Prosiectau

[Nabod Ni - Tim Prosiectau](#)

Atodiad 1

Mae **Tabl 1** yn nodi y dyraniadau arfaethedig, cyfalaf a refeniw, fesul awdurdod lleol rhanbarth y Gogledd ar gyfer 2026/27. Mae'r rhain yn cynnwys cyllid ar gyfer ystod eang o gynlluniau a gwasanaethau trafnidiaeth sydd yn cynnwys rhai teithio llesol.

Tabl 1

Crynodeb

	CTRh Blwyddyn 1 BA 2026-27		
	Cyfalaf	Refeniw	CYFANSWM
Awdurdod Lleol			
Conwy	£5.21M	£0.06M	£5.27M
Dinbych	£3.95M	£0.06M	£4.01M
Fflint	£3.57M	£0.08M	£3.65M
Gwynedd	£5.70M	£0.15M	£5.85M
Ynys Môn	£3.78M	£0.00M	£3.78M
Wrecsam	£5.32M	£0.07M	£5.39M
Cydbwyllgor Corfforaethol ar y Cyd Gogledd Cymru	£0.85M	£0.00M	£0.00M
Cyfanswm	£28.37M	£0.43M	£27.95M

Mae **Tabl 2** yn dangos y canran o'r gyllideb cyfalaf a refeniw fesul awdurdod lleol ar gyfer 2026/27.

Tabl 2

	CTRh Blw 1 BA2026-27		
	Cyfalaf	Refeniw	CYFANSWM
Awdurdod Lleol			
Conwy	18%	15%	19%
Dinbych	14%	13%	14%
Fflint	13%	19%	13%
Gwynedd	20%	36%	21%
Ynys Môn	13%	0%	14%
Wrecsam	19%	16%	19%
Cydbwyllgor Corfforaethol ar y Cyd Gogledd Cymru	3%	0%	0%
Cyfanswm	100%	100%	100%

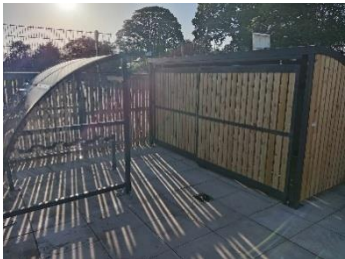
Mae **Tabl 3** yn dangos rhaniad y canran fesul awdurdod lleol ar gyfer 2026/27 wedi ei gymharu â chyfartaledd y chwe blynedd flaenorol.

Tabl 3

<i>Rhaniad Canran - Cymharu â chyfartaledd chwe blynedd flaenorol</i>	Cyfalaf %	
	CTRh BI1: BA 2026-27	Cyfartaledd 2020-2026
Conwy	18.3%	25.9%
Dinbych	13.9%	11.0%
Fflint	10.8%	20.0%
Gwynedd	20.3%	14.1%
Ynys Môn	16.3%	11.1%
Wrecsam	17.5%	18.0%
Cydbwyllgor Corfforaethol ar y Cyd Gogledd Cymru	3.0%	
Cyfanswm	100.0%	100.0%

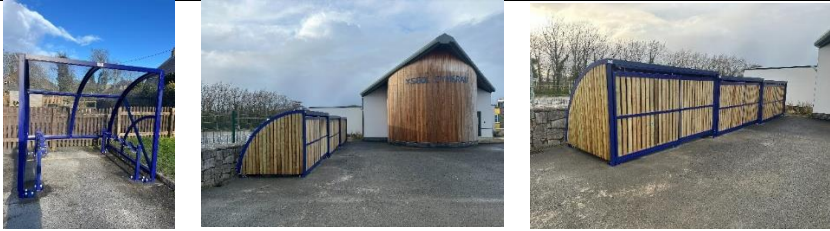
Atodiad 2

Data Perfformiad Teithio Llesol

Lôn Las Ogwen, Bangor	- Gwnaed gwelliannau i ran o lwybr aml ddefnydd o 650 metr - Ailosod 3 phont ym Mhorth Penrhyn <i>Gwybodaeth ychwanegol:</i> Ailosod pontydd ger Porth Penrhyn ar Lon Las Ogwen Cegin Viaduct restoration, Porth Penrhyn, Bangor YGC - Ymgynghoriaeth Gwynedd Consultancy
Ffordd Penrhos, Bangor	Rhaglen adeiladu dros fwy nag un flwyddyn i uwchraddio'r llwybr troed presennol i lwybr teithio llesol aml ddefnydd ar Ffordd Penrhos rhwng cylchfan Treborth a chylchfan Ffordd Belmont ym Mangor. - Tua 2km o lwybr troed wedi'i uwchraddio i lwybr aml ddefnydd - Gosodwyd 4 croesfan ar hyd y 2km o ffordd ger: - Coed Mawr - Ysgol Y Garnedd - Ysbyty Gwynedd - Ysgol Faenol <i>Gwybodaeth ychwanegol:</i> Teithio Llesol Ymgynghoriad Darpariaethau Teithio Llesol ar Ffordd Penrhos Cynllun Teithio Llesol Ffordd Penrhos, Bangor, Gwynedd YGC - Ymgynghoriaeth Gwynedd Consultancy
Ysgol Y Garnedd, Bangor	Yng Nghysylltiad Ysgol y Garnedd â Ffordd Penrhos, gosodwyd: - Lloches beics ar gyfer 10 beic - Lloches sgwteri ar gyfer 20 sgwter <i>Gwybodaeth ychwanegol:</i>

Lôn Las Menai, Caernarfon	Ehangu'r llwybr aml ddefnydd i safonau teithio llesol ger Porth Waterloo: • 120 metr o hyd <i>Gwybodaeth ychwanegol:</i> Cynllun Teithio Llesol – Porth Waterloo, Caernarfon YGC - Ymgynghoriaeth Gwynedd Consultancy
Ysgol Trefferthyr, Criccieth	Gwella ac ymestyn y seilwaith teithio llesol presennol yn cysylltu â'r ysgol newydd, gan wella hygyrchedd a diogelwch i gerddwyr a beicwyr. • Uwchraddio 388 metr o lwybr troed i lwybr aml ddefnydd • 1 groesfan twcan (cerddwyr a beicwyr) • 1 groesfan wedi'i chodi • Lôn Ddistaw • Lloches beics ar gyfer 10 beic yn Ysgol Trefferthyr • Rac sgwteri ar gyfer 10 sgwter yn Ysgol Trefferthyr <i>Gwybodaeth ychwanegol:</i> Llwybr Teithio Llesol i ysgol gynradd newydd Ysgol Trefferthyr Criccieth ac at ddefnydd y cyhoedd YGC - Ymgynghoriaeth Gwynedd Consultancy
Ysgol Rhostryfan, Rhostryfan	Gosodwyd ramp hygyrch yn cysylltu maes parcio cymunedol â'r fynedfa gefn i'r ysgol gynradd, gan wella mynediad diogel a chyfleus i ddisgyblion a rhieni. Dyluniwyd strwythur y ramp gan ddefnyddio blociau concrit a waliau concrit wedi'u cynhyrchu ymlaen llaw, gan greu cysylltiad hanfodol rhwng y maes parcio, yr ysgol a'r caeau chwarae cyfagos, gan sicrhau mynediad cynhwysol i bob defnyddiwr. • 1 ramp – 60m o hyd <i>Gwybodaeth ychwanegol:</i>

	
Bala	Cwblhawyd llwybr i hwyluso cerdded a beicio i gyrraedd Ysgol Godre'r Berwyn yn ddiogel ac yn llesol. • 650 metr o lwybr cerdded wedi'i wella ar gyfer mynediad gwell i Ysgol Godre'r Berwyn • Symud man croesi presennol • Newidiadau i reoli traffig i wella diogelwch cerddwyr <i>Gwybodaeth ychwanegol:</i> Ysgol Godre'r Berwyn sees benefit of active travel improvements YGC - Ymgynghoriaeth Gwynedd Consultancy
Ysgol Cymerau, Pwllheli	Gosodwyd llochesi beiciau a sgwteri yn yr ysgol ar gyfer: • 30 beic • 20 sgwter <i>Gwybodaeth ychwanegol:</i> Lle diogel i feiciau yn yr ysgol Trafnidiaeth Cymru <i>Cyn y gwaith:</i> <i>Ar ôl y gwaith:</i>

	
Abergwyngregyn	Darparu llwybr aml ddefnydd newydd yn cysylltu Abergwyngregyn a Thal-y-bont, Llanfairfechan a Rhwydwaith Beicio Cenedlaethol 5. • 4 cilometr o lwybr aml ddefnydd newydd <i>Gwybodaeth ychwanegol:</i> Gwelliannau A55 Abergwyngregyn i Tai'r Meibion YGC - Ymgynghoriaeth Gwynedd Consultancy
Blaenau Ffestiniog	Fel rhan o ddatblygiad Asiantaeth Ffyrdd Trunk Gogledd a Chanolbarth Cymru ar yr A470(T), uwchraddiwyd y llwybrau troed i lwybr aml ddefnydd. • 1.05 cilometr o lwybr aml ddefnydd <i>Gwybodaeth ychwanegol:</i> Llwybr Cysylltiol Blaenau Ffestiniog i Chwarel Llechwedd YGC - Ymgynghoriaeth Gwynedd Consultancy
Hirael, Bangor	Roedd cynllun atal llifogydd Hirael yn cynnwys llwybr troed a llwybr beicio newydd. • Llwyr troed a llwybr beicio newydd, tua 400 metr o hyd <i>Gwybodaeth ychwanegol:</i> Cynllun Atal Llifogydd Hirael YGC - Ymgynghoriaeth Gwynedd Consultancy Hirael

	
Aldi, Pwllheli	Fel rhan o'r gwaith adeiladu ar gyfer Aldi ym Mhwlheli, sicrhodd Cyngor Gwynedd llwybr aml ddefnydd o flaen yr archfarchnad bresennol yn ogystal â thir a chyllid i adeiladu llwybr aml ddefnydd ychwanegol tuag at Y Ffôr ar yr A499. • Llwyr amlbwrpas newydd, 260 metr o hyd
Cynllun Beiciau Trydan Byw'n Iach	Yn darparu cyfle i'r gymuned leol brofi defnyddio beic trydan am y tro cyntaf. Mae'r beiciau trydan ar gael i'w llogi, neu gall y cyhoedd fynychu sesiynau dan arweiniad a chymryd rhan mewn taith o'r ardaloedd cyfagos. • Byw'n Iach Bangor • Byw'n Iach Arfon, Caernarfon • Byw'n Iach Plas Silyn • Byw'n Iach Penllyn, Y Bala • Byw'n Iach Plas Ffrancon, Bethesda <i>Gwybodaeth ychwanegol:</i> Beics Trydan - Byw'n Iach
Uned Diogelwch Ffyrdd	2024-25 Cydweithiodd swyddogion o'r Uned Diogelwch Ffyrdd â swyddogion yn Living Streets i ddechrau'r cynllun WAW: • Enwebwyd cyfanswm o 12 ysgol (2 ysgol uwchradd a 10 ysgol gynradd) <i>Gwybodaeth ychwanegol:</i> Uned Diogelwch Ffyrdd Gwynedd Road Safety Unit Facebook Lansiodd swyddogion o'r Uned Diogelwch Ffyrdd y llyfr "Carys Ofalus – Teithio Llesol" mewn 3 ysgol gynradd (Chwillog, Cae Top Bangor a Phen-y-bryn Tywyn). Cynhaliwyd amser stori a chreffft ar gyfer Cyfnod Allweddol 1 a sesiwn sgwteri ar gyfer Cyfnod Allweddol 2. Ymwelodd Swyddog Living Streets ag Ysgol Friars ar noson agored rhieni Blwyddyn 6 i siarad â rhieni am opsiynau teithio llesol i'r ysgol (ni chasglwyd data yn y digwyddiad hwn). Roedd yr ysgol i fod i gymryd rhan mewn Her Gerdded y flwyddyn academaidd nesaf, lle byddai data'n cael ei gasglu ar sut mae disgyblion Blwyddyn 7 yn teithio i'r ysgol cyn ac ar ôl yr her. Living Streets Cymru 01/07/23 – 31/03/25 11 ysgol gynradd yn cymryd rhan yn yr Her Gerdded i'r Ysgol WOW

- **63.3%** o'r 197,000 o deithiau a gofnodwyd oedd yn teithio llesol
 - Cynnydd o **15.8%** mewn teithio llesol
 - Gostyngiad o **13.1%** mewn gyrru'r daith gyfan
- 2 **ysgol wedi'u recriwtio ar gyfer Cam Nesaf i'r Ysgolion Uwchradd**
- Y ddwy wedi cwblhau digwyddiad Trawsnewid ac 1 wedi cwblhau wythnos her
 - **48%** yn adrodd eu bod yn **cerdded mwy** a chynnydd o **17.4%** mewn disgyblion **yn teithio'n llesol** i'r ysgol oherwydd yr her

1 ysgol wedi ymuno â'r Cynulliad Ar-lein Cerdded Gaeaf yng Nghymru

Ymwelodd Living Streets ag Ysgol Penybryn Tywyn i ddathlu eu hymrwymiad i arwain ffordd o fyw iach ac egniol a **sicrhau safle rhif 4 yn y Deg Uchaf WOW.**

Gwybodaeth ychwanegol:

[Gwynedd Walk to School Wales 23-25 end of project report.pdf](#)

Name	Baseline active travel %	Journeys logged active travel %	Active travel change from baseline (p.pts.)	Walk/wheel all the way change from baseline (p.pts.)	Driven all the way change from baseline (p.pts.)
Ysgol Gynradd Penybryn	41.23%	83.89%	42.66 ↑	15.27 ↑	-35.28 ↓
Ysgol Cefn Coch	43.67%	69.19%	25.52 ↑	12.92 ↑	-25.07 ↓
Ysgol Y Garnedd	51.96%	62.94%	10.98 ↑	12.53 ↑	-11.12 ↓
Ysgol Gynradd Nefyn	34.92%	57.88%	22.96 ↑	6.57 ↑	-13.66 ↓
Ysgol Bro Lleu	47.19%	53.12%	5.93 ↑	4.75 ↑	-4.98 ↓
Ysgol y Traeth	56.07%	70.99%	14.92 ↑	3.59 ↑	-10.19 ↓
Borth y Gest	15.63%	56.90%	41.27 ↑	3.37 ↑	-16.21 ↓
Ysgol Gynradd Talysarn	52.87%	61.67%	8.80 ↑	2.49 ↑	-7.88 ↓
Ysgol Yr Hendre	51.63%	63.76%	12.13 ↑	1.76 ↑	-11.45 ↓
Ysgol Cae Top	32.02%	46.52%	14.50 ↑	1.57 ↑	-12.86 ↓

Mae'r ysgolion sy'n rhan o'r prosiectau wedi gweld **cynnydd (o'r llinell sylfaen) o 19.4%** mewn cerdded/beicio i'r ysgol yn llwyr ac o **33.3%** mewn teithiau llesol i'r ysgol.

Trefnodd Ysgol Borth-y-Gest fys cerdded ar gyfer Parcio a Cherdded, a chynyddodd teithio llesol o **16% i 59%**. Roedd **20% o'r teithiau ym mis Mehefin 2024 yn Parcio a Cherdded** gyda rhieni'n cymryd rhan hyd yn oed ar ddiwrnodau pan nad oedd Parcio a Cherdded wedi'i drefnu.

2023-24

Living Streets Cymru (www.livingstreets.org.uk):

- **10 ysgol gynradd** wedi'u recriwtio a lansio WOW – yr her gerdded i'r ysgol (livingstreets.org.uk)
- **1,605 o ddisgyblion** wedi cofnodi 30,191 o deithiau (1/09/23 – 31/03/24)
- **2 ysgol** wedi'u recriwtio ar gyfer Cam Nesaf i'r Ysgolion Uwchradd
- **Pob ysgol** wedi derbyn cyfarfodydd sefydlu WOW
- **Pob ysgol WOW** wedi derbyn cynulliad 'Cerdded trwy'r Gaeaf'
- Yn yr ysgolion WOW bu **cynnydd o 22% mewn teithio llesol** a **gostyngiad o 16% mewn gyrru'r holl ffordd** i'r ysgolion WOW

Arolwg Dwylo i Fyny Teithio i'r Ysgol ([Arolwg Dwylo i Fyny Teithio i'r Ysgol - lechyd Cyhoeddus Cymru](#)):

- **12 ysgolion** gymerodd ran yn yr arolwg
- **545 o ddisgyblion** yn cymryd rhan
- **327 (60%) o ddisgyblion** teithio llesol
- **218 (40%) o ddisgyblion** heb deithio llesol
- **45.8% yn cerdded** i'r ysgol
- **3.9% yn beicio** i'r ysgol
- **2.2% yn mynd** i'r ysgol **ar sgwter**
- **8.1% yn defnyddio modd cymysg** i gyrraedd yr ysgol